

Praktijkprikkel Preoperatieve screening: middel gemist, onvoldoende pijnstilling

Deze Praktijkprikkel is interessant voor anesthesiologen en apothekers.

Controleer alle thuismedicatie ruim vóór de ingreep, zodat risicovolle middelen tijdig kunnen worden gestaakt.

Melding

Een patiënt ondergaat een operatie en krijgt een opioïd tegen postoperatieve pijn. Dit geeft onvoldoende pijnstilling, waarna overgeschakeld wordt naar adjuvante pijnstilling met esketamine en clonidine. De patiënt reageert hier goed op.

Later blijkt de patiënt Mysimba (naltrexon met bupropion) te gebruiken. Dit geneesmiddel stond niet in het preoperatieve screeningsverslag (POS) vermeld, waardoor de anesthesioloog en chirurg het gebruik niet hebben opgemerkt. Het geneesmiddel stond wel in de thuismedicatielijst. De reden voor het niet opnemen van naltrexon met bupropion in het POS is onduidelijk.

Aanbevelingen

Voor anesthesiologen, snijdende specialisten en (ziekenhuis)apothekers

- Wees alert op risicovolle medicatie rond operaties, zoals middelen met effect op de bloedstolling, maaglediging, bloeddruk, glucosehuishouding en pijnstilling.

Voor beroepsverenigingen van anesthesiologen, snijdende specialisten en (ziekenhuis)apothekers

- Zorg voor een actuele lijst van potentieel risicovolle medicatie bij operaties.
- Voeg naltrexon/bupropion toe aan de lijsten van potentieel risicovolle medicatie bij geplande ingrepen.
- Wees alert bij geneesmiddelen nieuw op de markt die risico's rond operaties met zich meebrengen.

Voor commissies medicatieveiligheid in ziekenhuizen

- Maak lokale afspraken over wie de (thuis)medicatie van de patiënt controleert op potentieel risicovolle medicatie bij operaties en op welke wijze deze controle plaatsvindt.
- Maak lokale afspraken over wie het beleid rond onderbreken of doorgaan met deze middelen met de patiënt bespreekt.

Analyse

Naltrexon is een opioïdantagonist. Gelijktijdig gebruik met opioïde pijnstillers, bijvoorbeeld rondom een operatie, kan leiden tot onvoldoende postoperatieve pijnstilling. Daarom moet naltrexon met bupropion minimaal 3 dagen voor een geplande operatie worden gestaakt ([SmPC](#)).

Voordat een patiënt een geplande operatie ondergaat vindt een preoperatieve screening plaats. Tijdens deze screening wordt in kaart gebracht welke medicatie de patiënt gebruikt en of het nodig is deze medicatie voor de operatie te stoppen. Potentieel risicovolle geneesmiddelgroepen zijn anticoagulantia, trombocytenuitstroomremmers, bloedglucoseverlagende middelen, analgetica en bloeddrukverlagers ([Richtlijn Perioperatief traject](#)). Opioidantagonisten zoals naltrexon ontbreken op deze lijst.

In de casus was het gebruik van naltrexon met bupropion niet genoteerd in het POS. Hierdoor kreeg de patiënt geen voorlichting over het stoppen met dit medicijn voor de operatie. Tijdens het voorschrijven van postoperatieve opioïden krijgt de voorschrijver normaal gesproken een medicatiebewakingssignaal als een patiënt ook naltrexon gebruikt. Het is dan echter te laat voor het tijdig staken van de naltrexon.

Wist je dat?

Je op [de website](#) een compleet overzicht van alle Praktijkprikkel(s) kan vinden. Ben je op zoek naar een Praktijkprikkel over een specifiek onderwerp? Vul bij 'Zoek op onderwerp' je zoekterm in en vind zo de bijbehorende Praktijkprikkel(s).

Zelf deze Praktijkprikkel ontvangen?

Is deze Praktijkprikkel doorgestuurd en wil je deze ook ontvangen? Meld je dan aan op onze [website](#).

Medicatie-incidenten melden?

Wil je een medicatie-incident melden, dan kan dat via onze [website](#).

Meer weten over het IVM?

Informatie over e-learnings, nascholingen, FTO-werkmateriaal, nieuwe geneesmiddelen en ander belangrijk nieuws over medicatieveiligheid? Schrijf je dan in voor onze [nieuwsbrief](#).